

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5220/2022
29.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из села ..., чији је заједнички пуномоћник Милорад Константиновић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ГГ из ..., чији је пуномоћник Небојша Жарковић, адвокат из ..., ради чинидбе и стицања без основа, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4318/21 од 29.09.2021. године, у седници одржаној 29.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4318/21 од 29.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 19987/18 од 27.11.2019. године исправљеном решењима истог суда П 19987/18 од 03.03.2020. и П 1998/18 од 02.06.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца, па је обавезан тужени да поруши бетонски паркинг са надстрешницом, површине 11,34м² до улице на кп .. у својини тужилаца и тај део парцеле ослободи од лица и ствари и преда на слободно коришћење тужиоцима. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да поруши терасу са надстрешницом и подрумом укупне површине 11,22м² која се налази на кп .. у својини тужилаца и да тај део парцеле празан од лица и ствари преда на слободно коришћење тужиоцима. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да изнесе смеће, буре од 200л са остацима бензина, пластичне канте са остацима запаљиве течности и друго које је оставио испред улаза, који је у темељу начинио а иза ког улаза су цеви од канализације ГГ и АА и цеви од воде породице АА и да омогући слободан пролаз инсталацијама. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име накнаде за бсправно коришћење земљишта у власништву тужилаца у површини од 22,56м² плати тужиоцима укупно 1.182.620,00 динара и то за период од 11.05.2011. до 31.05.2011. године износ од по 7.831,00 динара месечно са законском затезном каматом од 12.05.2011. године до исплате и за период од 01.06.2011. до 31.10.2019. године износ од по 11.747,89 динара месечно са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од другог дана у месецу за текући месец до исплате. Ставом

петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 815.213,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4318/21 од 29.09.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу четвртом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца којим је тражено да се обавезе тужени да им на име нанкаде за бесправно коришћење земљишта у њиховом власништву у површини од 22,56м² плати укупан износ од 1.182.620,00 динара и то за период од 11.05.2011. до 31.05.2011. године износ од по 7.831,00 динара месечно са законском затезном каматом од 12.05.2011. године до исплате и за период од 01.06.2011. до 31.10.2019. године износ до по 11.747,89 динара месечно са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од другог дана у месецу за текући месец до исплате. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем и петом изреке и предмет у тим деловима враћен истом суду на поновно суђење.

Против правноснажног дела пресуде другостепеног суда, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битних повреда одредби парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку, применом члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ бр. 72/11, 55/14 ... 10/23), Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредби парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 394. тачка 3. ЗПП на коју се указује у ревизији, с обзиром да је другостепени суд одлуку засновао на чињеничном утврђењу првостепеног суда.

У овој парници предмет тражене правне заштите по тужби је уклањање покретних и непокретних ствари које је поставио и изградио тужени на деловима катастарске парцела тужилаца и исплата накнаде за бесправно коришћење тог земљишта, док је противтужбени захтев за утврђење права својине на том земљишту, одбијен правноснажним делом пресуде П 22750/5 од 19.04.2018. године.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4318/21 од 29.09.2021. године првостепена пресуда је укинута у делу којим је усвојен тужбени захтев за чинидбу, због непотпуно утврђеног чињеничног стања и недостатка разлога из којих би јасно произлазила тачна позиција извршеног заузећа предметних парцела, а са тим у вези и због недовољно одређених захтева. У односу на део другостепене пресуде који се оспорава ревизијом, нижестепени судови су утврдили да је тужени без правног основа, у периоду од 11.05.2011. године до 31.10.2019. године, користио као паркинг део катастарске парцеле у сусвојини тужилаца и да је тако уштедео новчана средства која би иначе утрошио на име закупнине за закуп сличног земљишта у том периоду. Првостепени суд узима као утврђену висину накнаде која би припадала тужиоцима по основу неоснованог обогаћења, према пореској пријави тужиоца ББ од 05.11.2019. године поднетој Пореској управи Савски Венац ради обрачуна пореза на закуп земљишта а на приходе од уговора о закупу који је 31.10.2019. године овај тужилац као закуподавац закључио са својом мајком као закупцем, који је за предмет имао закуп неизграђеног грађевинског земљишта површине 22м² за износ од 100 евра месечно у динарској противвредности, по којој му је Пореска управа обрачунала порез на приход. Другостепени суд закључује да овако утврђена накнада од 1.182.620,00 динара обрачуната за цео период према висини закупнине на дан закључења наведеног уговора о закупу 31.10.2019. године, помножена са бројем месеци и дана садржаних у

периоду од 11.05.2011. до 31.10.2019. године, није у складу са одредбом члана 219. ЗОО, јер се висина закупнине на дан 31.10.2019. године не може применити на период остварене користи пре закључења наведеног уговора о закупу. Ово због тога што би тужиоцима према члану 219. ЗОО припадали новчани износи који би тужени утрошио у утуженом периоду за плаћање просечне тржишне закупнине за слично земљиште, која је важила у том периоду за сваки појединачни месец, а не износ закупнине који важи на дан 31.10.2019. године, како је то погрешно закључио првостепени суд. Како су тужиоци током поступка одустали од извођења доказа вештачењем од стране вештака економске струке на околност висине стечене користи коју је тужени остварио коришћењем дела парцеле за паркирање у периоду од 11.05.2011. до 31.10.2019. године по просечним тржишним ценама закупа сличног земљишта за сваки месец у овом периоду, за колико би било и умањење њиховње имовине другостепени суд је закључио да тужиоци нису доказали висину накнаде која би им припала, па је преиначио првостепену пресуду у овом делу и одбио тужбени захтев.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда је, супротно ревизијским наводима, донета уз правилну примену материјалног права, одредби члана 210. и 219. Закона о облигационим односима. У ситуацији када је неосновано обogaћење настало употребом туђе ствари у своју корист, према члану 219. ЗОО имацац може захтевати, независно од права на накнаду штете, или у одсуству ове, да му стицалац накнади користи које је имао од употребе његове ствари. У конкретном случају није дошло до пропасти ствари, нити је она изгубила своју индивидуалност, па је правна претпоставка да су се стекли услови за примену института правно неоснованог обogaћења уколико тужиоци докажу да су наведеним радњама туженог осиромашили и за колико је умањена њихова имовина, односно спречено њено увећање, са тим у вези за колико је увећана имовина туженог и како се то може економски изразити. Према наведеним одредбама, постоји условљеност умањења имовине на страни једног и увећања имовине на страни другог лица, која се може економски изразити, а у конкретном случају тужиоци нису доказали за колико се тужени обогатио, односно за колико су они осиромашили. С обзиром да се тужбени захтев у новцу односи на период од 11.05.2011. до 31.10.2019. године, чија је висина опредељена према висини закупнине на дан 31.10.2019. године која би се могла наплатити да су тужиоци могли издати у закуп спорни простор за паркирање возила, могао би им припасти новчани износ који би тужени утрошио у наведеном периоду за плаћање просечне тржишне цене закупнине за слично земљиште у сваком месецу за који се обрачунава накнада, што би био еквивалент користи коју би тужиоци могли остварити, а не за износ закупнине који важи на дан 31.10.2019. године, како су своје потраживање определили тужиоци.

Како је другостепена одлука заснована на правилној примени материјалног права, одредба члана 210. и 219. Закона о облигационим односима, Врховни суд је на основу члана 414. ЗПП одлучио као у изреци.

Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић